

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

EGÉSZ ÉVRE — — 4 frt.
FÉL „ „ — — 2 „
NEGYED „ „ — — 1 „

Szerk. és kiadó-hivatal fő-utca

602/539. sz. a.

MEGJELENIK HETENKÉNT.

SÁRRÉT.

Társadalmi és közgazdasági lap.

A NÉPNEVELÉSI ÉRDEKEK ELŐMOZDÍTÁSÁNAK KÖZLÖNYE.

MÉRLETESI DIJ:

Háromhasábos petsor egyszeri hirdetés-
nél 4 kr., többszörinél 3 kr.

Nagyobb vagy többszöri hirdetések
felette kedvezően eszközöltnék.
Kishirdetések egyszeri közléséért 25 kr.

Nyilttér soronként 15 kr.

Bélyegdíj — a kishirdetések kivéte-
lével — minden egyes beiktatásért
30 krajczár.

Tél közeledtén.

Hervadt levelek halmaza borítja az utakat, melyeket fák szegélyeznek, csak hogy ezen útszéli fasorok nálunk még mindig a luxus-czikkek közé tartoznak. A növényzet elveszté üde zöld színét, a szabad természet pusztulóban, kihálóban. A lég mind csendesebb lesz, mert a lombtalan galyakról elszállt a madársereg. Szóval a zord tél küszöbén állunk.

Vajjon a változó évszak hány embernek juttatja eszébe, hogy közgazdasági érdekeink fejlesztése ma már a földművelésen kívül, az ipar meghonosításától függ, ha azt akarjuk, hogy a társadalmi élet lüktető ere élénken verjen?

Midőn a békés munkásság terét ajánlgatjuk az előrelátó hazafiság melegevel polgártársainknak, és csudákra hivatkozunk, melyek mint a munka óriási vívmányai lépnek tekintetünk elé: elgondoljuk-e, hogy azon újabb irányadásra, melyet hazánk népének figyelmébe ajánlunk, nem elég az ékes szónak bármily buzdító hatalma, hanem a ténykedésben nyilvánuló példaadás azon hatalmas eszköz, melylyel a közügynek használni lehet.

De hát mi köze van ezen abstract elméleti kérdezősködésnek a levelek sárgulása, a lombok hullásához, a mint e sorok kezdődnek — fogja valaki kérdezni.

Az, hogy óhajtanánk azon munkásságot, mely a szántóvető lite szerint a levelek hullásával reá nézve véget ér, folytatva és át-
vive látni a természetőléről a kandalló melegéhez, a hol az otthoni csendes kedélyességben, jó emberek körében eltöltendő hosszú esti órák alatt oly gyümölcsözőleg lehetne érvényesíteni az emberi kéz erejét azon há-

lás munkában, melyet rendszeren háziipar-
nak szokás nevezni.

Más nem tudom, hogy van vele; én az élet poezisének egy kis prózával vegyített egyik elbitvülő kiadását látom azon képen, melyet képzetem magának megalkot, midőn magam elé varázslom gondolatban azon boldog családi jelenetet, hol a közeli barátságban élő szomszédok apraja, nagyja kört képezve, a kölcsönös jóakarát rokonszenves indulatával tekintve egymásra, azzal hasznosítják a hosszú esték unalmas óráit, hogy az aszszonynép fonás, vagy más a háztartás szükségleteihez tartozó munka teljesítése közben, ártatlanul enyeleg a háziipar valamely fajtát kultiváló férfisereg dévajkodásaival, s hogy e közben a szellemnek is kijusson a rész a családlád iskolás tagja felolvas azon megmérhetlen terjedelmű irodalmi termékekből, melyek — nagyon csekély részt leszámítva — végre is a szív és kedély nemesítésére szánvák íróik által.

Nem ringatom azonban magamat azon illusióban, hogy ez általam megálmodott kép nagyon sok helyütt feltalálható legyen a valóságban.

Dolgozni a kimerülésig alig 4—5 óra hosszúra terjedő éji nyugalom mellett, s abban a nézetben lenni, hogy azon tulhajtott erőltetést, melyet a mezőgazdaság körül senki jobban, mint néptünk kifejtenei nem tud, az év azon szakában, melyben a nap izzó heve a ledobnással fenyegét minden élő lényt azon nézetben lenni, hogy néhány hét bármely túlfeszített munkájának gyümölcse egy hosszú évnél minden igényei kielégítésére elég alapot fog szolgáltatni: ez, azon téves hit, melyet alaposan szükség kiirtani. Meg kell a néppel értetni, hogy a modern társadalmi bi-

liának az egyedül üdvezítő tana, hogy munkálkodjunk módjával, de szakadatlanul. Minden napnak megvan a maga követelménye, ezt csak a mindennapi munka paralizálja.

Itt az ideje, hogy ez öntudatra ebredt nép nem szórványosan, hanem az ország minden zugában a „háziipar“ valamely nemével foglalkozzék. De ez másként nem sikerülend, csak ha azon lelkesek, kik társadalmunk jövőjéért valódiilag hevülnek, ez eszme gyakorlati életbeléptetésének élére állanak. Nagy érdem kínálkozik e részben a néppel közvetlenül érintkezők számára. Ne a fénytűzés és erős földi hiu tüntetésben versenyezzünk egymással, hanem abban, ki tud mentül több munkás kezét meghódítani a háziipar számára.

E sorok írása közben olvasom, hogy Gömörmegye már az industrialis élet felpezsdülésének azon fokán van, miszerint a megyének egyetlen községe sincs, mely tagja ne lenne a „háziipart pártoló egyesületnek“. Szép eredménye ez uraim! a társulati tevékenységnek, midőn egy egész megyében nincs község, mely kimaradna a háziipar pártolásából. És a mint a tudósítás szól az eddigi vívmány már jelentékeny jövedelmi forrásokat biztosított.

Mi még nem is gondolkozunk egy ily egylet megalakulásáról. Talán azt hisszük, hogy a miben mások — nem valami távoli világréz, hanem egy testvérmegye — nagy haladással előre mentek, mi nekünk arra elég azt mondani Pató Pállal, hogy „reá értünk még“.

Ne várjuk összetett kézzel a sült galambot.

Tudjuk, hogy itthon nálunk is vannak helyek, hol a háziipar jelentékeny jövedéket

A „SÁRRÉT“ tárczája.

Anya és leánya.

— Egy orvos elbeszélése. —
(Folytatás és vége.)

E szép női tulajdonok, hogyan-hogyan nem, döntő szerepet játszottak az államjavak bérbeadásánál. Midőn a miniszter, az elismerés minden jeleivel elhalmozva, visszavonult a nyilvános pályáról: az említett, rejtélyes, barna nő három emeletes házat vett a sugáruton s a társadalom mindazon tisztelettel vette őt körül, mely a szépséget és gazdagságot megilleti.

A korábbi bensőség közte és az exminiszter között megszűnt, de azzal a kegyelettel s hálával gondolhattak egymásra, melylyel két jó barát viseltetik egymás iránt, kik hasznos és kellemes szolgálatokat tettek kölcsönösen egymásnak.

Tehát ezzel a tevékeny multu állambölcsessel emlegették Leónt egyidejűleg. Zátanyi igazolva volt: Leóna ama bizonyos lejtőn egy nagy lépéssel alább szállott.

A fürdő-évaddal megszűnt Leóna kalandos hire is. A krónika nagy időköz alatt mit sem tudott felőle. A kezeimhez letett pénz kezdett terhemre válni. A kommunista rendelkezésének végrehajtása sokkal több nehézséggel járt, mint sejtettem volna.

Már éppen azon gondolkoztam, hogy a

pézt valami jótékony célra fordítom, midőn egy újabb esemény változtatott szándékomban.

Egy bécsi pénzüintézet pénztárnoka sikkasztott, megszökött s — a mi rendszeren megesk a szökevény pénztárnokokkal — Hamburgban elfogatott. Kiderült, hogy a szegény ördög csaknem minden utralvól nélkül akart Amerikába hajózni: megzebeletésekor alig találtak nála néhány alsóbb rendű bankjegyet.

A keze alatt szétolvadt óriási összegeket titkon Bécs egyik divatos szépségére pazarolta és e köznyelven forgó szépség ismét Leóna volt. Senki nem tudta, honnan a pazar kényelem, a tulhajtott, mesés fény, mely e kétes állású nő körülveszi; míg végre a pénztárnok szökése felderítette annak forrását.

Az eset súlyosan kompromittálta Leónt: érintkezésbe kellett lépnie a bécsi rendőrséggel, mely ilyesmikben nem érti a tréfát. Botrányos, pikáns leleplezések jelentek meg a sajtóban. Leóna hírhedsége meg volt alapítva.

Elérkezettnek láttam az időt: eleget tenni megbízatásomnak. Irtam Leónának, tudattam vele, hogy számára pénz van nálam s megneveztem a hagyományozót s utasítását.

Gyorsan jött a sürgető, hálálkodó válasz. Hü tükre volt az akkori Leóna erkölcsi lényének. Ime:

„Uram! Levele leirhatlan zavar közepett talált. Hiszen olyashatta ön a hírlapokból. Oh, azok a szemtelen, hazug hírlapok! Mily aljas gyanusítások, ráfogások!

A tény az, hogy én egy ember miatt igen

kényes helyzetbe jutottam, egy ember miatt, ki elég esztelen volt idegen pénzhez nyulni, hogy előttem áldozatkésztséget fitogtathasson.

E nyomorultnak büneért mindenki engem okol. Neje azon világos szándékkal rohant meg lakásomon, hogy sajátkezűleg fojt meg. Csoda, hogy élve menekültem meg a furia körmei közül!

De hát vétettem-e én valakinek? Oka vagyok-e én annak, hogy e nő férje kétségbeesett tolokodásaival? Felelős vagyok-e én az ő ördöngöseiért?

A nyomorult elég gyáva volt személyemet is belekeverní üzembeibe. Silány, hálátlan ember! A rendőrség részéről zaklatásoknak vagyok kitéve, senki nem fogja pártomat, szegény, védtelen nőnek! Megöl a szégyen, a lealázás!

Olivér, te nemes lélek, ha te élnél!

Küldje ön, uram, a pénzt postatordultával. Csak posté restante, mert mindig ólálkodik itt körülöttem néhány ember, kiknek azt sem tudom hogyan, mikor, adósuk lettem, még kezeik közé kaparitanák az összeget e sakállók.“

Stb. stb. stb.

A pénzt utnak indítottam, nem tudom, nem jutott-e sakállkormök közé. Leóna végre kitisztázta magát, hathatósan segítettvén ebben egykori barátja, az államférfi által. Bécsből azonban távoznia kellett.

Aztán igen sokáig nem hallottam semmit felőle. Meglehet, nevet változtatott s incognitó tette kalandjait. Már azon ponton állottam, hogy elfeledjem végleg, midőn a sors újból elém vetette.

szolgált az azt üzőknek. De ha egy népcsalád a munkában az iparüzésben keresi újítását, annak általánosnak kell lenni nem szórványosnak. Milliárd csepp víz is elkülönítve, nem képez tengert, mely kincseket hordjon hátán.

Tehát rajta azzal a háziiparral! legyen anyaga bármi a mit a természet szolgáltat, s a minék különben semmi becsé, ha az emberi ügyesség nem járul felgyártásához.

Más nemzetek is így kezdték ezt, a hol most vakító fényvel ünneplik az iparkiallítások dicsőségét.

Visszatérek kiinduló soromhoz: A vándor madár rég utra kelt, négy fal közé szorult a világ, a hosszú téli esteken van a „háziipar“ üzésének ideje.

Rakjuk le egy felvirágozó ipar alapkövét.

CASSIUS.

A debreczeni országgyűlési követ pótválasztásán szerdán a függetlenségi Mudrony Soma ellenében 108 szót többséggel Körösy Sándor szabadelvű párti lett képviselőül elválasztva.

Milyen időnk lesz? A központi időjelző intézet javaslata szerint: Hazánkban délkeleten boros, északnyugaton pedig változó felhőzet mellett általában hideg időt várhatni, helyenként csapadékkal.

Az ideai répatermést tönkre tette nagy részben a korai fagy; mi miatt Csehországból is azt jelentik, hogy a cukorgyárakban is oly csekélyek a repákészletek, miszerint alig hiszik, hogy a gyárak eleget tehessenek szállítási kötelezettségeiknek. A cukor ára tehát emelkedni fog.

Az új csödtörvény az 1882. év január 1-én fog életbe lépni. Egy miniszteri rendelet szerint a most lebonolyuló csödtörvény nézve is az új törvényt alkalmaztatik, ha a követelésre nézve még nem hozott valóságos ítélet.

A lovaglásról.

E szó „lovás“ ahhoz képest a minő alkalmommal használják, nagyon sokféle értelmű. Ha csak egy gyalogló, egy kocsi és egy nyargaló közötti megkülönböztetésül mondják: im itt jó egy lovas, ez csak annyit jelent, hogy az illető lovon ül. Vannak lovasok, kik szenvedélyes kedvtelésből, és ismét mások, kik hiúságból lovagolnak. Ez utóbbiak népes utcákon, nyilvános helyeken, szóval ott szeretnek lovagolni, hol ők és lovaik láttatnak; valódi büntetésül tekintenek azonban, ha — a legjobb vadászlovon bár, valamely alföldi pusztára árkan-bokrán

Egy szállodába hívtak egy napon, hol egy csattanós és kissé véres botrány folyt le az előtte való éjjel.

Egy ismeretlen, koros egyén vacsorált ott egy nővel. Nem kimélték a pezsgőt. A nő hamis hangon, hamis szövegű dalokat énekelt, a férfit a dal, a pezsgő elmámorosította, örök szerelmet, esküdtött a nőnek s az a szeme közé kaczagott a hő érzelmű Rómeónak, kinek fejbubján igen kevés volt már a haj.

A lakoma legzajosabb szakában beront egy képéből kikelt férfi, dühösen, mint egy japáni tigris, a nő elébe áll, hütlennek, gyalázatosnak nevezi, mire Rómeo Juliája szomszédságát életveszélyes pozícióban sejtve, a bösz vetélytárs elől megugrik.

A vendéglői személyzet előtt egy olyan viharos botrány folyt le, minőt csak egy kijátszott, esztét veszített, féltékeny szerető scenirozhat a tetten kapott csalárrdal szemközt.

A fölingerült nő egy pezsgős pohár tartalmát szeme közé loecsantotta a férflunak; a meggyalázott ember vak dühében fölkapott egy nehéz palackot s a nő fején találva, ajultan rogyott össze.

A fölszakadt fejbört én forrasztottam össze s ez alatt számalommal néztem szenvedélyek által elhamvasztott, kiélt, színtelen vonásait — Leona hervadt arcának.

Ez volt utolsó találkozásom a lejtő utolsó lépcsőjére sülyedt szerencsétlennel.

IVANYI ÖDÖN.

keresztül. szép szemektől nem bámultatva, kelene menniök. Ezek száma nálunk aránylag csekély; lovasaink nagyobb része ugyszólván lóháton nőtt fel, kedvtelésből jóformán azért lovagol, mert ez életszüksége; mert a lovat, a mozgás e nemét, szereti s az agarak, vagy kopók utáni nyargalással jóró hevélyekben kedvét lel. E szó lovas, határozott és viszonylagos is. Határozott, mert oly férfit jelent, ki a lovaglásnak avatottja, ismeri a ló tehetségeit és szokásait, s ki tudományos elvekkkel és gyakorlattal képes e tehetségeket jól felhasználni, az a legjobb lovas. Másrészt viszonylagos e szó, mert a jó lovasról kérdés lehet, minő tekintetben az? mi után vannak jó lovardai lovasok, jó katonalovasok, verseny és vadász lovasok — s mindenik igen jó lehet a maga szakában, vagy talán más szakban is, ritka eset azonban, hogy valaki minden szakban egyiránt jó legyen. — A ki jó lovas akar válni, vessen számot magával; a lovaglás mely nemére leendő szüksége, s felelőssége meg kell értenie. Ha csak sétalovaglás a célja, iparkodjék csinos, könnyű ülésre, s jó vezető kezekre tenni szert, s ha ezt elérte, eleget tett s öröme lehet benne. Ha vadászatra kívánja magát kiképezni, már szilárdabb ülésre, erősebb karokra és sokkal erősebb idegzetre leendő szüksége, mert ezek hiányában soha sem fog árkon bokron átlavagolni; mi pedig a versenylovaglást illeti, lovartökélyről ne is álmodjék az, ki korá gyermekégtől nem szokta meg versenylovaglást. Lovassá három féle módon válhatni. Egy mód az, hogy a gyermek először számára, aztán ponyra, végre paripára ül, s addig botlik és hull, míg megtanul hozzá tapadni, ez esetben gyakorlat utján bizonyosan szilárd ülésre s alkalmasint jó kezekre teend szert, de a mi több ennél, előbb jól kiszervei, később kitanulja a ló különböző csinait s szokásait s lassankint megfogja tanulni azt is, miként előzze meg és gátolja ezeknek kitöréseit.

Második mód: feltéve, hogy egy felnőtt ember soha sem ült még lovon, ez jó mestertől kezdjen tanulni, ki sok kellemetlen eseménytől fogja őt megóvni, kezes állatra helyezve s fokként oktatta lovaglásra növendékét. Mint gyermek írja Harry Hicover — kinek „Practical Horsemanship“ könyvéből közöljük e kivonatot: — mint gyermek bármint lovat megültem s gondoltam is sokat azzal, miként és merre megy velem a ló, s meg bírom e azt tartani, vagy sem? de midőn egy kitünően idomított lovardai ló hátra tettek s zavartak, hogy most így fogjam a kantárt s amugy tartsam a sarkam, midőn mesterem szavára és ostarára a ló két első lábát a falnak vetette s a két hátulsóra ágaskodva a lovarda felén át oldalvást tipegett velem: nem kevésbé valék meglepetve, s az árkon vagy sövényen való átugratást sokkal könnyebbnek találtam, mint azt, hogy e rákszerű menetben a súlyegyet megtartsam. Továbbá rendkívül megtlepott az is, hogy a lovarda ló a mester jeladására az iskola sík fővényén is ép oly magasat ugrott, minőt egy vadászló sövényen át, s ezt egymásután több ízben is ismétlé.

Mesterem a megeresztett kengyelszif, fesszes térd, egyenes katonai ülés szükségét vitatta, én mekacsul az ellenkezőhöz ragaszkodtam, azon erős meggyőződésben, hogy hiszen nekem, ki a vadásztéren sövényugratásban nem egyszer valék első, sőt versenyfutásban is sikerrel lovagoltam, hogy tehát nekem csak értenem kell a lovagláshoz, jobban, mint a világ valamennyi lovarda mesterének.

Ez mindenestre nagy gátja lendett előhaladásomnak, ha a katonai lovaglás lett volna czélom: de miután a lovardába csak „jó kézre“ szert tenni jártam e részben elfogadtam az oklást s valóban mind e fontos kellékekben, mind pedig az ülés szilárdságában sokat vált javamra a lovardai gyakorlat.

A lovaglás tanulásának 3-ik és legbiztosabb módja az, ha a gyermeket még nagyon zsenge korában a ló hátra teszik ér egy jó lovas gondjaira bízzák, ki őt oktassa. Gyakorlat utján sok készséget és ügyességet tehet bármiben sajátjával az, kinek alkalmá van e bizonyos dolgot folyvást gyakorolni; de azért nem következik, hogy gyakorlat utján a legjobb modort sajátítsa el; hanem talán csak olyat, hogy czéljának megfelel.

Ha a fiu vagy férfi a tanulásra elég türellemmel bír, sok időt költséget és veszélyt fog megkímélni, ha pedig nem akar tanulni, pár komoly bukás és sérülés után okólni fog.

A lovaglás 3 különböző módjának eredményei alkalmasint a következők: a mező gyakor-

lat utján tanuló, hihetőleg merész jó lovas leendő, de nem rendszeres. A csnpán mestertől tanulóbból többé kevésbé rendszeres lovas lesz, de nem fogja magáévá tenni azon könnyüded és természetes ülést, mely annak sajátja, ki a lovaglást kora gyermekégekben kezdte. Mindig meg fog ezen látszani, hogy nem mindegy neki, lóháton ül-e, vagy széken. Nem állítjuk, hogy nem fog jól sőt merészen lovagolni, s jó lóval alatta 2-3 idény után a falkát is követheti; nem rázhatja le azonban magáról ama bizonyos mesterkéltséget, mely okvetlen feltűnik mindenkin, ki előbb tanulta, aztán gyakorolta a lovaglást, a helyett, hogy gyermekégekétől kezdve egyesítette volna a gyakorlatot a tanulással. Annak, ki tökéletes lenni óhajt, két kellékre okvetlen szüksége van és ez: erős idegzet és jó vérmérséklet. Az első nélkül nem lesz önbizalma s a második nélkül nem lesz türelme tannani és lovat tanítani. Az ülést illetőleg sok függ az ember alkatától. Alacsony zömök emberek ritkán ülnek szépen a lovat, könnyüded és biztosan pedig épen nem Elterjedt hiedelem, hogy magas ember alatt nehezebben jár a ló, mint alacsony alatt. Ez még mindig sub iudice alatt álló kérdés s legföllebb is csak féligazság.

A hosszú termet egy tekintetben minden esetre okoz kis hátrányt a lovasnak — s ez a hosszú kengyelszif, minél rövidebb ez, annál kevésbé lóg ide s tova. Ehhez képest magas embernek különösen kell arra ügyelnie, hogy czombjai és térdei segélyével biztosítson magának szilárd ülést és erős tartást a nyeregben, mert ha ezt nem teszi a hosszú kengyelszifjában lábai mindig inogni fognak.

Lovas vadászok előtt önkényet érthető ezekből, hogy a nehéz testsúly épen nem akadály annak, hogy valaki jó lovas legyen, s csak a test álljon a súlyllyal kellő arányban. A nehéz testü egyén gyakran bámulatosan s az első sorban lovagol; nem emlékszem azonban — végzi Harry Hicover — bár sok ezer embert láttam falka után lovagolni, de nem emlékszem egyre is, ki ha alacsony termetű volt és 170 fontot nyomott, jó és deli lovas lett volna. K—k.

Bel- és külföld.

Teljes napfogyatkozás lesz máj. 17 én; nálunk 7 órakor kezdődik s három negyed kilenczkor végződik. — A rab munkáról dr. Friedmann Bernát jeles fővárosi ügyvéd felolvasást tartott legközelebb számos hallgatóság előtt. — A szent István szoborra tett eddigi gyűjtés eredményét Báró Kaas Ivor a fővárosi letéti hivatalnál helyezte el kamatozás végett. — Hymen. Rudnyanszky Gyula tehetséges fiatal író a napokban tartá esküvőjét Pusztá Egerin Rudnyanszky Zsófi k. a. nyal. Kisérje boldogság frigyüket. — A külügyminiszteri állásra legújabbán bécsi lapok Tisza Kálmán kormány-elnökről beszélnek. — A római világiállítás ügyében nagy mozgalom uralkodik irányadó körökben; e kiállítás 1885. végén és 1886. elején lesz — Felmillió frank értékű gyönyögt találtak Ausztráliában; a szerencsés találó Angliába utazott vele, hogy a királynőnek felajánlja. — A múlt évi összes selyemtermelés hazánkban 12000 kiló selyemgubó volt, mely 2000 frton értékesített. Az idén pedig már 45000 kiló gubót termeltek, melyek hogy még előnyösebben értékesítenek, e végett Bezeredy P. miniszteri biztos Olaszhonba utazott. — Kossuth iratainak III. kötete csak a jövő év első negyedében fog megjelenni. — A semmitűszék jannár elején megszűnik s a függőben maradt ügyek elintézése a kir. tábla egyik tanácsára fog bízni. — Tokaj táján most foly javában a szüret; a fagy kiszíván a szőlőszemek viz részzeit, most a mustban 17—20 fok a cukortartalom.

Levelezés.

B-U j f a l u, 1881. nov. 11.

Tisztelt szerkesztő ur!

Igen korszerű s valóban életrevaló eszmét méltóztatott megpendíteni a pallózás kérdésével. A pallózás B-Ujjaluban, majd olyan szükséges, mint egy darab kenyér; mert a ki a Kandia vagy Herpály végéről fel akar jutni a templomhoz, annak valóban végrendeletet kell tennie, nem tudván, ha nem vész e bele valahol az óriási

sárba! Hát még a szegény iskolás gyermekek! Valóban még csak rossz néven sem lehet venni a szülőktől, ha a borzasztó sárban nem merik elbocsátani őket. Igen, de a törvény meg mindennapi iskolába járását követel, s az iskolai tanítás a nagymérvű mulasztások által véghetlen hátrányt szenved. Hogy ez így ne legyen, azon csak pallózás által lehet segíteni.

De hogyan létesíttessék a pallózás? ez a nagy kérdés.

Társadalmi uton önkéntes adakozás útján talán. Jó volna, de nem kivihető.

Nem marad más hátra, mint községi erővel. Igaz, hogy a nép terhei súlyosak, azokat emelni nagyon bajos dolog. Azonban e czélra okvetlenül kell az egész községi lakosságának adó forintja utáni arányban hozzájárulását igénybe venni.

Azt hiszem, hogy e czélra, egy hosszabb lejáratu, s évenként bizonyos %-kal tőkét kamatot törleszhető kölcsönt lehetne felvennie a községnak, mint erkölcsi testületnek s ha egyszer kölcsönrel a pallózás létesítve van, évenként a közköltőben lehetne kivetni pár száz forintot a mindenesetre szükséges javításokra. Vagy pedig, ha kölcsönt nem akarnának felvenni, azt hiszem akadna oly vállalkozó, ki szinte több évi törlesztés mellett, a pallózást létesítéig így vagy úgy, de mindenesetre kellene valamit tenni.

Előbb azonban, értelmes jóra való polgárok által fel kellene mérteni az utcák hosszát. Azt hiszem csak akadna B.-Ujfaluban 40—50 jóra való polgár, ki a kiszabott helyiségekig, e tényt minden díj nélkül végrehajtaná s a felmérés után nyert adatokat az előljárási, vagy a községi képviselő testület által e czélra kiküldött bizottsági tagok feldolgozván, véleményes jelentésüket a képviselő testület a nyert és feldolgozott adatok alapján, szakértők által tervet készíttetve az egész város lepallozására, s csak az így megállapított s helyben hagyott munkálatok után adhat nekik ki az egész mű valószínűsítés árlejtés útján vállalkozóknak.

Más mód B. Ujfalunak pallóvali ellátására nézetem szerint nincsen. Gondolkozzanak tehát rajta azok, a kiket illet, mert valóban egy-egy nagyobb jót nem tehet senki a közönséggel, mint ha a pallózást valószínűsíti, mert ez által a most élet-halálkín gyalog közlekedést könnyűvé teszi, a lábelleni nyövést nagymértékben megakadályozza s ez által a nép kiadásain kevesebbet, s az iskolák, mint közművelődési helyek látogatását előmozdítja. Ismétlen ajánlom a pallózás kérdését a képviselő testületi s előljárási tagok becses figyelmébe.*

EGY VALAKI.

Ujdonságok.

* **A szabadelvű párt** mára hivta egybe érkeztetét B. Ujfalú városába nagy termébe. E pártot eddigelé egyedül a Medzidradzsky Miksa k. járásbíró jelöltsége mellett buzognak a választók.

* **Nagyobbára** nazarénákból (asszony nazarénusok) álló csoport processiója haladt végig ájtatosnak látszó énekléssel, hétfőn déltán fő-utcánkon. Kik a Berettyó-parton rögtönzött sátorban végzett ceremóniák után, miután több testvérnek a hideg, nedves időben történt beme-rittetését a folyó vízében megszemlélték, sieté- nek szokott gyűlhelyükre egy távolabb vidékről érkezett szűrés proféta vezetése alatt. Alig volt a csoportban 3—4 férfi s ezek is nem értelme- sebb és tehetősebb polgáraink közül valók, mi azt bizonyítja, hogy a híresztelt nazarénustan legfőképp az asszonyfélék és értelmileg úgy va- gyonilag kevésbé bővőködők táborában tesz nagyobb hódítást. Itt nálunk már 50—60 egyént számjál e sekta, melyet legjobbára úgy is csak a templomok és papok elleni ellenszenv táplál. Korszerű, szabadabb intézmények, az iskolai és egyházi nevelés terén, a mindjobban nehezülő közterhek enyhítése nézetünk szerint, képesek volnának gátat vetni, e különben czéltalan szö- vetség terjedésének; mely így is önmagában fog egyszer feloszlani.

* **A követválasztás** a b.-ujfalui kerületben, hír szerint, e hó 28 ára fogna kitűzteni. E hír alaposágáért azonban szavatosságot nem vállalunk.

— **Az Ország Világ** című kéthetenként meg- jelenő képes lapnak IV. száma igen érdekes tar-

*) E közérdekű ügyben minden felszólalásnak helyt adunk. Szerk.

talommal jelent meg. A lap élén ifj. Ábrányi Kornél érdekes regényének az Elvált férjnek folytatását találjuk; utána következik A király csókjai és A báróné szelleme című érdekesítő regénynek folytatása. A szépirodalmi részben van még Varadi Antalnak megható költeménye A halottak éneke. Igen érdekes történelmi czikk Mária Terézia királynő látogatásai Magyarországon Dr. Csánki D. Zsótól; továbbá van a füzetben egy szépen irt nemzetgazdasági czikk a Fényűzésről, és egy orvosi. A talaj összefüggé- séről az ember egészségével. A tárcában Jean d'or szellemesen eszeveg a szerelemről, és az ap- róbb rovatok n. m. irodalom, zene, színház, képzőművészet társulatok, hymen, gyászrovat, régészet, kiállítások, állatvilág, sport, stb. igen élénkek. A füzetet több rejtvény zárja be. — A képek közül első helyen érdemel említést Bruck Lajos festő hazánkfának Kellemetlen percek című képe, továbbá A csikós, Éj a tengeren, Temetőben, Tiszaparti halászkok, A párisi villa- nyossági kiállítás, Cirkuszi képek stb. A gyö- nyörű kiállítású és vájtozatos tartalmú lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ara egy negyedévre csak 2 frt 50 kr., és előfizethetni reá kiadó hivatalunknál is.

* **Az országos dijnokgyelet**, mely ez évben alakult meg Budapesten, közrebocsátotta alapsza- bályait, mely szerint az egyelet czélja: tagjai közt a közművelődés előmozdítása, a társzelleml fej- lesztése, a tagok erkölcsi anyagi segélyezése, nekik kölcsön nyújtás és nyugdíjazásuk. A közmű- velődés emelésére könyvtár is alakították, mely- nek jótékony adományokkal gyarapítására már is sok pártfogó akadt. Az egyeletből a politika és vallás kérdése ki van zárva.

* **A küszöbön levő** követválasztás alkalmából kerületünk 48-as pártja grf. Zichy Ernő pártelnök elnökelete alatt értekezletet tartott f. hó 6-án a vá- rosház termében. Jelen voltak: Csanádi Sándor, Thuolt István és Vidovich György urak is, kik a párt jelöltjével a kerületben élő több aspiráns mellőzésével Thaly Kálmán, vagy el nem fogadás eseten Br. Orbán Balást ajánlák képviselő jelöltnek Pár nap elválasztja tehát, ki lesz a 48 as elvek jelöltje.

* **A debreczeni zsinat** letárgyalta az alkot- mánytervnek püspökség és főgondnokokról szóló 314 ik fejezetét s ezzel az alkotmányterv tárgya- lása befejeztetett.

* **Halálozás.** Hügel Ottó a „Nagyvárad“ szerkesztőjének kedves és művelt lelkű nőjét, sz. Janky Antonia asszonyt tegnapielőtt kísérték ki az örök nyugalom helyére. Számos rokon és tisz- telő gyászolja a korán elhunyt honleányt. Béke lengjen porai felett!

* **Uj doktor.** Mint halljuk, — mivel hivatalosan ugyan még nincs tudomásunkkal — a szomszédban Nyisnyaszky Imre házánál Dr. Törös László fiatal orvos barátunk ütötte fel tanyáját, érvé- nyesenitni óhajtván a fővárosban szerzett tanul- mányait a szenvedő emberiség javára. Ő vele a helybeli orvosok száma 4-re emelkedett vagyis elérte az ügyvédi kar létszámának aequivalensét. Örvendünk Dr. Törös barátunk elhatározásának, s miután komoly és gondolkodó embernek ös- merjük, melegen ajánlhatjuk mindazoknak, kik bizalmukkal őt megtisztelni kívánják.

— **A magyar Francia** biztosító részvény- társaság életosztályához 1881. év október hóban benyújtatott 336 drb. ajánlat 841.400 frt tőkéről kiállított 296 drb. kötvény 688.700 frt tőkéről. Mióta az életosztály működését megkezdte, az az 1880. február hó 1-től kezdve 6949 darab 16,541.912 frt 12 kr. tőkéről szóló ajánlat lön benyújtva és 3889 darab kötvény 14,225.512 frt 12 kr. tőkéről kiállítva.

* **Vesztett sertések** B.-Sárádon. Mint Sá- rándi levelezőnk írja Gy. I. ottani polgár hízója közelebb vesztettségbe esett s az utcán és me- zőn kóboroltában több lakostárs hízóit meg- marta. Embereket is támadott meg, de megsér- tenie nem sikerült. Megjegyzést érdemel, minő együgyű cinismussal vigasztalá említett egy 9 sertésének megmaratása miatt panaszra ment polgártársát. Soh' se busulion kend — ugymond — hát velem mi lesz, mikor épen 12-ed magam- mal laktam jól a vesztett disznóból! Mind ez ideig azonban még nem mntatkozott a vesztet- ség jele egyetlen megmaratott disznón sem. Ha- nem e példa azt mutatja: hogy disznónak ol- a helye, nem pedig az utca, mint ez Sárádon szokás.

— **A Képes Családi Lapok** 6-ik száma kö-

vetkező tartalommal jelent meg: Merész játék irta Erdélyi Gyula, folyt. Delok, irta Vay Sán- dor, (gróf Vay Sarolta). A tündér, elbeszélés, vége. Németből fordította Cserjés László. La Misére á Paris, közli Szűcs Endre. A Kárpátok között. v. Wald E. regénye, folyt. A végzetes toaszt. Humoreszk, irta Phylantrop. Sz. Prielle Kornelia. (Színyomatú műmellékletünkhez). Irt- ta Sz. L. Képszöveg. Mindenféle. Képek: A hul- lámok játéka. Jó reggelt. Jó éjszakát. Regény- kép. Melléklet: A „Gazdasági lapok“ novemberi száma. Az ékszerárns leánya című regény 161 —176 oldala. Sz. Prielle Korneli színyomatú arcképe. A boritékon: Heti napár. Pályázati talányok. Talány megfejtések. Megfejtők nevei. Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. A szerkesztő- ség postája. A kiadóhivatal postája. Hirdetések. Jutalmi szelvény. A kis lottó hnzásai. Előfizetési ára egész évre 6 frt. félévre 3 frt.

Különfelék.

— **Csodabogár** Egy németországi Zwickau- ban állomásozó katona a következő levelet in- tézte szüleihez: Zwickau 1881. apr. 20. Kedves szüeim! A nagy kolbász, melyet nekem küldte- tek, igen szép kolbász, de ezt a kolbászt hason- litani se lehet a ti kolbászatokhoz. Kedves szü- leim, nagyon örültem az általatok küldött kol- bász fölött, s ha most otthon lehetnék, bizonyára sok falat kolbászt ehetnék. Ha megint kolbászt ehetnék. Ha megint kolbászt csináltok, küldjete- megint kolbászt. — Ugy is hijával vagyok a jó kolbász levesnek különben mindegy, akár itt eszem a kolbászt, akár otthon. „Hü fiatalok.“

Hány zsidó él a világon? Egy terjedelmes statisztikai összeállítás szerint jelenleg 6,824,240 zsidó van a világon. Oroszország után, melynek 1,632,000 lakosa van, Ausztria-Magyarországon él a legtöbb zsidó; számuk 1,111,000 re rug. Lengyelországban 710,000. Németországban 512,153 zsidó lakik. A hatalmas Amerikában 308,000 nél több zsidó nem akadt. Spanyolországban még ezert is alig találhatnánk.

Mennyit ér a nők szépsége? Két fiatal olasz nő egy vasúti szerencsétlenség alkalmával őket ért baleset miatt beperelte a felső olaszországi vasutársulatot kártérítésért. Az egyik 50,000 lírát követel két fogáért, a másik pedig 40,000 lírát az ajkán történt sérülésért. Ennyire becsülik a szép- ségökön esett csorbát, s ezt azzal indokolják, hogy e sérülésekkel jó parthiera nem tehetnek szert.

Tarkaságok.

Udvarló: Oh nagysád, én kegyedért min- denre kész vagyok.

Hölgy: Kész mindenre? Akkor hát vegye el anyósomat ö özvegy.

Az ügyvédi vizsgán kérdezi a censor az ügyvédjelölttől, mi az az idegen váltó?

A melyiket külföldről hoznak be, — volt a felelet.

A tanfelügyelő meglátogatott egy bérczes vidéken levő falusi iskolát, s így szól a szegény iskola mesterhez:

— Pompás, egészséges levegőben élnek maguk itt!

— Igen, — szól az iskola mester — csak az a baj, hogy nem csak levegőben élünk, ha- nem a levegőből is élünk!

Egy suszter inast fogott el a rendőr, azt fő- nőke elé állította, a ki így szólott hozzá:

— Hét mért fogtak el kópé?

— Hát izé, . . . csak azért, mert jobban tudott futni a rendőr, mint én.

Sorsolási tudósító.

Huzás 1881. november 5 én.

Bécsi	23	50	45	27	46
Gráci	55	74	3	27	30
Temesvári	79	80	40	44	57

